

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/213/2015
Identifikačné číslo spisu: 6014200732
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6014200732.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančenika, v právnej veci navrhovateľa: O. M., bytom XXX XX E. - W., ul. Q. M. XXXX/XX, právne zast. JUDr. Ľubomírom Kaščákom, advokátom so sídlom AK v Banskej Bystrici, Horná ul. č. 35, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29 augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. júna 2015, č. k. 26Sd/141/2014-20, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. júna 2015, č. k. 26Sd/141/2014-20, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 11. júna 2015, č. k. 26Sd/141/2014-20, potvrdil rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X z 24. marca 2014, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia nie je invalidný, lebo miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nie je viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne vo svojich posudkoch zo dňa 20. februára 2014 a 05. júna 2014 zhodne ustálili, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je gonartróza, obmedzenie pohybu v oboch kolenných kĺboch stredného stupňa so zaradením pod kapitolu XV. , odd. G, pol. 50, písm. b) prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení, ktorému funkčnému postihnutiu zodpovedá 25% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pre iné zdravotné postihnutia posudkoví lekári navýšili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 % (stav po resekcii žalúdka v zmysle kapitoly X., odd. B, pol. 2, písm. a) prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení) na celkových 35%. Krajský súd po oboznámení sa so zdravotnou dokumentáciou navrhovateľa a lekáorskými správami posudkových lekárov pobočky i ústredia dospel k presvedčeniu, že záver o poklese pracovnej schopnosti navrhovateľa prijali posudkoví

lekári na podklade potrebných odborných lekárskeho nálezov, ktoré zobrali do úvahy komplexne a bez rozporov. Ich posudkové stanoviská považoval za podrobne, vecne a logicky zdôvodnené, v súlade s aktuálne zistenými a objektivizovanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľa, posudkovými a zákonnými kritériami a v rámci možností daných platnou právnou úpravou. Konštatoval, že vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia nemohli ovplyvniť ani odborné lekárske nálezy predložené navrhovateľom na pojednávaní pred krajským súdom, pretože chirurgický nález z 8. marca 2013 bol posudkovo vyhodnotený posudkovým lekárom ústredia a z chirurgického nálezu z 13. marca 2015 vyplynulo, že pre opakovanú tenznú náplň kolena s palpačnou bolestivosťou bola vykonaná punkcia. Keďže krajský súd nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by závery posudkových lekárov spochybnila, ich závery si osvojil a rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ. Namietal predovšetkým hodnotenie obmedzenia pohybu v oboch kolenných kĺboch posudkovým lekárom odporkyne. Argumentoval, že má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a napriek predloženým nálezom posudkový lekár tento stav hodnotil nesprávne na spodnej hranici stredne ťažkej poruchy obmedzenia pohybu v oboch kolenných kĺboch. Zdôraznil, že opakované zápaly, popisované hrubé flekčné drásoty, stupňujúca sa bolestivosť a neustále opuchy, brániace hybnosti kolien, trvalá potreba šetrenia i nosenie barle neumožňujú navrhovateľovi zapojiť sa do pracovného procesu a už vôbec vykonávať pôvodné povolanie spojené so stálou záťažou oboch kolien. Ani odporkyňa ani krajský súd sa dôsledne neriadili ustanovením § 71 zákona o sociálnom poistení. Rozhodnutie krajského súdu podľa jeho názoru vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Odporkyňa dôvody uvedené navrhovateľom v odvolaní nepovažovala za opodstatnené, keďže neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov lekárov sociálneho poistenia vyhotovených v konaní. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a preto mu nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Keďže predmetné konanie začalo pred nadobudnutím účinnosti S.s.p., odvolací súd v konaní postupoval podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený predovšetkým invaliditou poistenca, teda tým, že poistenc pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods.1 zákona).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správy a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Navrhovateľ sa domáhal priznania miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 40 %.

Podľa kapitoly XV, oddielu G, položky 50. písm. b) prílohy č. 4 zákona pri obmedzení pohybu v oboch kolenných kĺboch stredného stupňa je percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovená v rozpätí 25 - 35 %, pričom podľa posudkového hľadiska sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určí podľa funkčného postihnutia (postihnutia pohybu v kĺboch v súvislosti so záťažou na príslušný kĺb) a vplyvu na ostatné systémy a orgány. Pri zistení pohybových a degeneratívnych zmien treba porovnať, či ich rozsah a výskyt presahujú zmeny typické pre porovnateľnú vekovú kategóriu. Samotné röntgenologicky zistené degeneratívne zmeny nezapríčiňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti, rovnako ako skutočnosť, či bola vykonaná operácia na končatine alebo na chrbtici, alebo súvislosť s úrazom. Pri chronických zápaloch kĺbov treba prihliadnuť popri poruche funkcie tiež na aktivitu chorobného procesu.

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyv dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporuky, postupovali v súlade so zákonom. V posudkoch zohľadnili zdravotné ťažkosti navrhovateľa preukázané lekárske správy z absolvovaných vyšetrení ortopedických, chirurgických, gastroenterologických a tiež spirometrického vyšetrenia a za rozhodujúce zdravotné postihnutie po vykonaní tiež vlastného vyšetrenia určili rtg - vyšetrením potvrdenú artrózu dolných končatín (viac vpravo) avšak bez zdokumentovania závažnejšej poruchy funkcie so záverom, že postihnutie u navrhovateľa zodpovedá strednému stupňu. Za iné ochorenia (stav po operácii žalúdka s dobrou funkciou), zvýšili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa podľa § 71 ods. 8 zákona o 10 %, na celkových 35%.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namietal, že v minulosti absolvoval operácie oboch kolien, opakovane mu opuchajú a vzniká výpotok s bolesťou kolien a zníženou hybnosťou a potrebou punkcie oboch kolien, pričom poukazoval na lekárske nálezy zo 4. apríla 2013, 7. mája 2013, 2. augusta 2013, 21. októbra 2013, 19. novembra 2013, 14. januára 2014, 24. februára 2014, 25. februára 2014, 14. marca 2014, 24. marca 2014, odvolací súd poznamenáva, že všetky uvedené nálezy boli posudkovými lekármi vyhodnotené. Z vyšetrení zo dňa 26. marca 2014 a 01. apríla 2014, na ktoré navrhovateľ v odvolaní tiež poukazoval, vyplýva len toľko, že navrhovateľ absolvoval konziliárne ortopedické vyšetrenie s indikovanou TEP pravého kolena, na realizáciu ktorej čaká. Potreba punkcie z pravého kolena je u navrhovateľa zdokumentovaná len vo vyšetrení z augusta 2013 a vo vyšetrení z februára 2014, kedy bola vykonaná už na oboch kolenných kĺboch. Z vyšetrení, na ktoré navrhovateľ poukazuje však zároveň vyplýva, že v novembri 2013 navrhovateľ s operačným riešením svojho zdravotného stavu nesúhlasil a tiež odmietol RTG liečbu. Posudkový lekár ústredia po vlastnom vyšetrení konštatoval, že hybnosť kolena vľavo je bez deficitu flexie a extenzia viazne len terminálne (v koncovej polohe), vpravo je flexia 95 stupňov, extenzia viazne tiež len terminálne a pri pohybe sú prítomné drásoty. Ani predloženými lekárske vyšetreniami nebola preukázaná závažnejšia porucha funkcie, pri rtg-

vyšetrením preukázanej artróze. Keďže stav (bolesť, opakovanú náplň) je možné riešiť operačne endoprotézou, posudkový lekár stanovil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri rozhodujúcom zdravotnom postihnutí na dolnej hranici rozpätia, t. j. na úrovni 25%, aj odvolací súd jeho záver považoval za logický a presvedčivý.

Vzhľadom na to, že zdravotný stav navrhovateľa je liečbou ovplyvniteľný, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľa, že hrubé flekčné drásoty a opuchy brániace hybnosti kolien, stupňujúca sa bolestivosť, trvalá potreba šetrenia či nosenie barle mu neumožňujú zapojiť sa do pracovného procesu.

Rovnako ako krajský súd aj odvolací súd dospel k záveru, že posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa v súlade so všeobecným posudkovým hľadiskom, úplne a objektívne, svoj záver o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť náležite odôvodnili, pričom ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárov. Tak ako krajský súd aj odvolací súd mal preto za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľa zatiaľ nepodmieňuje invaliditu podľa § 71 ods.1 zákona a preto mu nevznikol nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods.1 zákona.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto podľa § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.